

ЁСЦЬ ПЫТАННЕ!

ХОЧАЦЦА, КАБ ПАЧУЛІ

Пэўныя праблемы, якія патрабуюць дапамогі ад мясцовай улады, час ад часу з’яўляюцца ў кожнай сям’і. Некаторыя грамадзяне ў такім выпадку адразу звяртаюцца ў выканкамы (часам залішняя актыўнасць нават можа нагадваць асаблівы від залежнасці), а іншыя трываюць да апошняга. Карэспандэнт «МС» пацікавіўся ў чытачоў: «З якім пытаннем яны звярнуліся б да мясцовай улады?» Свае думкі выказалі жыхары невялікіх населеных пунктаў, буйных гарадоў і тыя, хто непасрэдна вырашае надзённыя праблемы грамадзян.

Алена ГАРДЗЕЕВА, настаўніца, г. Свіслач, Гродзенская вобласць:

— Мясцовая адміністрацыя з’яўляецца для мяне пэўнай «гарантыяй» — лічу, што з пытаннямі, якія хвалююць, я, несумненна, магу да яе звярнуцца. Сярод маіх уласных праблем наступная: працыю ў вёсцы, і мне даводзіцца дабірацца на работу за 50 кіламетраў ад месца пражывання. Не дзіўна, што найбольш мяне хвалюе наяўнасць транспартных зносін паміж раённым цэнтрам і вёскамі. Транспарт з вёсак ходзіць толькі некалькі разоў на тыдзень. З гэтай нагоды хачу запытаць: «Ці ёсць магчымасць палепшыць транспартную сувязь паміж вёскамі і горадам?» З цэнтрам раёна звязаны амаль усе справы вяско-вых жыхароў — прыём урача, наведванне органаў улады, аплата паслуг і гэтак далей. Для мяне, маладой дзяўчыны, важна, як я магу адпачыць у вольны час. З гэтым у нашай мясцовасці таксама складана, бо няма ўладкаваных пляцовак — кафэ, спартыўных залаў, забаўляльных цэнтраў. Маю на ўвазе не толькі канкрэтную вёску, але і ўвогуле сам раённы цэнтр. Яшчэ адно пытанне да мясцовай улады гучала б наступным чынам: «Чаму мала ўвагі ўдзяляецца асвятленню мясцовасці ў цёмны час сутак?» У большай ступені асвятляюцца толькі цэнтральныя вуліцы. Разумею — усім трэба эканоміць. Але ж дзецям складана вяртацца ўвечары з дадатковых заняткаў у спартыўных секцыях, музычных школах і гуртках.

Наталля ЛАПЦЁНАК, пенсіянерка, г. Мінск:

— Я пражываю ў прыватным доме, таму мяне як уладальніцу такога роду маёмасці вельмі цікавяць пытанні зносу сядзібнай забудовы. Чытаю навіны, адсочваю такую тэматыку. Калі раённая адміністрацыя праводзіць сходы з грамадзянамі па абмеркаванні планаў зносу дамоў, заўсёды стараюся ўдзельнічаць у іх. Хто ведае, можа, і маёй хаты тое датычыцца? Але пакуль гэта навала мяне мінае. Найбольш актуальныя для мяне тры пытанні, з якімі б я звярнулася да мясцовай улады і спецыяльных службаў. Першае — расчыстка дарог. Завулкі, вуліцы дрэнна чысцяцца ад снегу, не пасыпаюцца, таму можна лёгка ўпасці на снежна-ледзяных калдобінах. Па-другое, у прыватным сектары амаль няма ўладкаваных тратуарных дарожак для пешаходаў. Калі ідзём з унукам, нам вельмі складана размінуцца з машынамі, якія ездзяць па вузкіх вулачках. А гэта пагроза для пешаходаў. У сродках масавай інфармацыі вельмі часта ўзнікаюць праблемы асобнага збору смецця, але для жыхароў прыватнага сектара ўмоў для гэтага не зрабілі. Чаму нельга ўстанавіць спецыяльныя кантэйнеры пад кожны від смецця? Можа, новы кіраўнік адміністрацыі Заводскага раёна сталіцы, якога павінны прызначыць, зверне ўвагу на гэтыя праблемы.

Аляксандр КАЗАК, старшыня Бярозавіцкага сельвыканкама, Пінскі раён, Брэсцкая вобласць:

— Асноўнае пытанне, з якім да мяне як прадстаўніка мясцовай улады апошнім часам звяртаюцца, гэта адлоў бяздомных жывёл — сабак, катоў. Складаная тэма, бо мы павінны выклікаць спецыяльныя службы з гарадской ЖКГ. І зразумела, іх спецыялісты не прыязджаюць адразу па першым званку — ім хапае і іншай работы. Было б добра, калі б існавала спецыяльнае падраздзяленне, якое займалася б менавіта пытаннем бяздомных жывёл. Гэта праблема характэрная не толькі для нашай вёскі, але і ўсяго рэгіёна... Увогуле ж у пасёлку пражываюць 600 чалавек. Сярод шэрагу пытанняў грамадзян — асвятленне вуліц, замена ліній электраперадачы, дрэнныя дарогі і іншыя.

Марыя ДАДАЛКА.

Што, дзе, калі

— **Колькі зваротаў паступіла ў ваша ўпраўленне летась? Іх стала больш ці менш?**

— У 2018 годзе ў наша ўпраўленне паступіла 24 710 зваротаў — на 9,5 % менш у параўнанні з 2017 годам. Тады мы атрымалі 27 318 зваротаў.

Паўторных зваротаў паступіла 7931 — гэта менш у параўнанні з 2017 годам на 5,6 % (у 2017 годзе — 8404). На 11,3 % зменшылася колькасць калектыўных зваротаў. Усяго іх паступіла 1341 (у 2017 годзе — 1511).

Калі казаць пра рэгіёны, то найбольшая колькасць зваротаў паступіла са сталіцы — 30 %, найменшая — з Гродзенскай і Віцебскай абласцей (адпаведна 7 і 9 %).

Памяншэнне колькасці зваротаў зафіксавана па ўсіх рэгіёнах. Больш за ўсё знізілася колькасць скаргаў з Магілёўскай і Гродзенскай абласцей (адпаведна на 15,8 і 15,7 %).

— **Якія пытанні найбольш часта сустракаюцца ў зваротах?**

— Людзей больш за ўсё хвалююць тыя праблемы, якія ўскладняюць іх паўсядзённае жыццё, а часам нават робяць яго невыносным.

Калі абaperціся на колькасцы паказчыкі, то ў 2018 годзе найбольшую занепакоенасць у нашых грамадзян выклікалі пытанні, звязаныя з жыллёва-камунальнай гаспадаркай. Асноўным фактарам, які падахвочвае грамадзян пісаць скаргі, з’яўляецца нядобрасумленнае стаўленне да выканання сваіх абавязкаў з боку некаторых работнікаў нізавых службаў ЖКГ.

Разгляд якога-небудзь звароту непасрэдна Прэзідэнтам — гэта той неардынарны выпадак, калі здараецца сітуацыя, не ўрэгуляваная на цяперашні момант законам.

Яшчэ ў 2018 годзе актуальнымі заставаліся пытанні архітэктуры і будаўніцтва, парушэнні тэрмінаў здачы жылых дамоў у эксплуатацыю, якасці будаўніча-монтажных работ. Вострымі былі і пытанні зносу і ўшчыльнення існуючай жыллой забудовы. У асноўным скаргі па гэтым пытанні паступалі з Мінска, а таксама з Мінскай вобласці.

Нягледзячы на станоўчую тэндэнцыю зніжэння зваротаў, расце колькасць скаргаў па пытаннях аховы здароўя. Пры гэтым варта асабліва адзначаць, што часта людзей хвалюе не столькі сама праблема, колькі стаўленне адпаведных службовых асоб і да яе вырашэння, і да грамадзян.

Колькі людзей, столькі і меркаванняў

— **Чаму некаторыя людзі накіроўваюць свае звароты адразу ў Адміністрацыю Прэзідэнта, а не вырашаюць праблему на мясцовым узроўні?**

— Зыходзячы з вопыту разгляду пісьмовых і электронных зваротаў, жывых зносін з людзьмі, можна меркаваць, што для гэтага маецца некалькі асноўных прычын.

Па-першае, як я ўжо казаў, сустракаюцца выпадкі непаважлівага стаўлення некаторых службовых асоб да грамадзян, іх патрэб і спадзяванняў. На жаль, і

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «МС».)

ДАПАМАГЧЫ НЕЛЬГА ПАКІНУЦЬ,

або Размова аб праблемах і прапановах нашых грамадзян

самі грамадзяне далёка не заўсёды ўсведамляюць неабходнасць і важнасць работы першасных дзяржаўных структур.

Па-другое, усё яшчэ даводзіцца канстатаваць, што маецца недастатковая інфармаванасць людзей і ў цэлым не вельмі высокі ўзровень прававой культуры ў грамадстве.

Па-трэцяе, асобныя людзі, як яны лічаць, выбіраюць шлях найменшага супраціўлення: навошта мне самому хадзіць па інстанцыях, хай улада ў асобе Адміністрацыі Прэзідэнта дасць усе неабходныя даручэнні, а я атрымаю канчатковы вынік.

Па-чацвёртае, маюцца выпадкі, калі заяўнікі шчыра пераацэньваюць важнасць пастаўленых пытанняў, мяркуючы, што вырашаць праблему або рэалізоўваць прапанову варта ніяк не ніжэй, чым на ўзроўні Адміністрацыі Прэзідэнта.

Прыём грамадзян у горадзе Гарадок Віцебскай вобласці праводзяць старшыня Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі Міхаіл ОРДА і Генеральны пракурор Аляксандр КАНЮК.

Напэўна, ёсць і іншыя прычыны, бо, як гэта ні банальна гучыць, колькі людзей, столькі і меркаванняў.

Кіраўнік дзяржавы — у курсе

— **Ці чытае беларускі лідар асабіста некаторыя звароты грамадзян? Як адбываецца адбор зваротаў, якія пазней перадаюць на яго разгляд?**

— Аляксандр Рыгоравіч не проста чытае, а менавіта разглядае, дасканала ўнікаючы ў сутнасць звароту і прымаючы адпаведныя рашэнні.

Перш за ўсё, варта разумець, што ў краіне, прычым менавіта дзякуючы ўвазе і намаганням кіраўніка дзяржавы, створана даволі эфектыўная сістэма работы са зваротамі, якая не стаіць на месцы, а пастаянна ўдасканальваецца і адаптуецца да зменлівых умоў.

Дасягаецца гэта за кошт некалькіх узроўняў разгляду зваротаў. Пачынаючы ад поўнага заканадаўчага афармлення патрабаванняў да работы са зваротамі, жорсткага і рознабаковага кантролю з боку ўпаўнаважаных структур, заканчваючы пастаянным маніторынгам стану спраў у гэтай сферы ва ўсіх рэгіёнах краіны.

З гэтых прычын разгляд якога-небудзь звароту непасрэдна Прэзідэнтам — гэта той неардынарны выпадак, калі здараецца сітуацыя, не ўрэгуляваная на цяперашні момант законам. Альбо гэтае пытанне закранае інтарэсы вялікай колькасці грамадзян і патрабуе аператыўнага рашэння на самым высокім узроўні.

Прэзідэнтам прымаюцца рашэнні і па зваротах асобных грамадзян, калі кіраўнік дзяржавы бачыць відавочную несправядлівасць, дапушчаную ў дачыненні да канкрэтнага чалавека. Некаторыя гісторыі, дарэчы, шырока вядомыя, пра іх раскажваюць у СМІ.

Якога-небудзь мэтанакіраванага адбору заяў, што заслугоўваюць увагі Прэзідэнта, не вядзецца. Калі спецыялісты, адказныя за работу са зваротамі, пры іх першасным разглядзе бачаць значнасць пытання, як правіла, прымаецца рашэнне аб яго дадатковай аператыўнай прапрацоўцы з удзелам зацікаўленых дзяржаўных органаў і падрыхтоўцы прапановы магчымых варыянтаў рашэння. Пасля гэтага пытанне, выкладзенае ў звароце, дакладваецца кіраўніцтву Адміністрацыі Прэзідэнта для наступнага даклада Аляксандру Рыгоравічу.

Нам піша моладзь

— **Складзіце партрэт тыповага чалавека, які дасылае зварот у Адміністрацыю Прэзідэнта. Іншымі словамі, хто звяртаецца часцей — мужчыны ці жанчыны, у якім узросце, сацыяльным статусе?**

— Гэта не зусім карэктнае пытанне, прычым не з пазіцыі этыкі, а з пункту гледжання сацыялогіі. Варта разумець, што пытанні пенсійнага забеспячэння мала турбуюць студэнтаў ВНУ. У сваю чаргу, большасць пенсіянераў не вельмі цікавяць умовы развіцця лічбавых тэхналогій у навучальным працэсе тых жа ВНУ. Такія аналогіі можна прыводзіць да бясконцасці.

Фарміраванне ж нейкага «сярэдне-статыстычнага» сацыяльнага партрэта на базе ўсіх тэматык дасць зусім неаб'ектыўную карціну. Гэта тое ж самае, як праславатая сярэдняя тэмпература па бальніцы.

Часта людзей хвалюе не столькі сама праблема, колькі стаўленне адпаведных службовых асоб і да яе вырашэння, і да грамадзян.

Падводзячы рысу пад сказаным, хочацца асабліва падкрэсліць: нас радуе, што з кожным годам расце колькасць такіх зваротаў грамадзян, у якіх змяшчаюцца не скаргі, а прапановы па развіцці нашай краіны ў розных кірунках — ад знешнепалітычных ініцыятыў, фарміравання інфармацыйнай супольнасці да падтрымкі адораных спецыялістаў, шматдзетных сем'яў.

І гэтыя прапановы паступаюць не толькі ад людзей, якія маюць багаты жыццёвы вопыт, але і ад моладзі — тых, хто ўжо зараз прымае на сябе ўсю паўнату адказнасці за лёс краіны і яе будучыню.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

(Поўную версію інтэрв'ю чытайце на сайце zviazda.by)

ЗВЯЗДА